

Rijksoverheid

Beleidskompasformulier

Beleidskompas

Het hoofdonderwerp van dit wetsvoorstel gaat over de inrichting van het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude (CMI) en het Meldpunt Fouten in Overheidsregistraties (MFO) door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het beleidskompas is voor dit onderwerp nader uitgewerkt.

Naast het regelen van het CMI en het MFO bevat dit wetsvoorstel nog een aantal kleine beleidsmatige en technische wijzigingen die hieronder worden toegelicht.

- artikel 3, vierde lid, Wdo wordt toegevoegd om wanneer er ontwikkelingen zijn in de techniek bij ministeriële regeling de technische instructies of opties voor het configureren voor het gebruik van een al verplichte standaard voor overheidsinstanties te kunnen wijzigen. Volgens de huidige formulering kan dit enkel bij algemene maatregel van bestuur. De praktijk wijst uit dat hiermee niet snel genoeg opvolging gegeven kan worden aan technische ontwikkelingen. Het uitgangspunt voor het gebruik van een ministeriële regeling is nadrukkelijk dat de verplichting op hoofdlijnen niet wijzigt, evenals de voor de vaststelling van een standaard gehanteerde procedure en het toezicht erop. Ter illustratie kan gedacht worden aan het aanpassen van de versie van de ICT-beveiligingsrichtlijnen waaraan een beveiligingsprotocol als Transport Layer Security moet voldoen. Voor een nieuwe standaard of een substantiële wijziging van een al aangewezen standaard blijft gelden dat deze bij algemene maatregel van bestuur wordt aangewezen.
- artikel 17, tweede en derde lid, Wdo worden aangepast om beter aan te sluiten bij het stelsel van interbestuurlijk toezicht. De Eerste Kamer en de Tweede Kamer zijn over deze wijziging bij brief van 23 september 2022 geïnformeerd (TK, 2022–23, 35 868, nr. 16 en EK 2022–23, 34 972, V).

Direct belanghebbenden bij deze wijziging zijn de Nederlandse gemeenten, provincies en waterschappen. De wijziging is in afstemming met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen tot stand gekomen.

Het tweede lid wordt gewijzigd om in toezicht te voorzien door ambtenaren die door de minister van BZK worden aangewezen om toezicht te houden op de naleving van de artikelen 3, 6, 7, 8, eerste lid, en 15 Wdo door de besturen van waterschappen en gemeenschappelijke regelingen waaraan geen bevoegdheden zijn overgedragen door de besturen van provincies of gemeenten. Daarmee wordt verduidelijkt dat er een apart toezichtsregime is voor waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. Voor provincies en gemeenten wordt nu buiten twijfel gesteld dat daarop het generieke interbestuurlijke toezicht van toepassing is zoals dat geldt op grond van de Provinciewet en de Gemeentewet. Gelijk met deze wijziging wordt de Gemeentewet gewijzigd door de Wet digitale overheid te plaatsen op onderdeel A van Bijlage I, bedoeld in artikel 124b, eerste lid, van de Gemeentewet. Daarmee worden de toezichtsbevoegdheden die in de artikelen 124, 124c, 124d en 124f aan gedeputeerde staten of de commissaris van de Koning zijn toegekend, uitgeoefend door de Minister van BZK.

Het Meldpunt Fouten in Overheidsregistraties en het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Meldpunt Fouten in Overheidsregistraties (MFO):

- Personen of overheden die een onjuist gegeven in een overheidsregistratie ontdekken of vermoeden en dat willen corrigeren.
- Bronhouders van overheidsregistraties: hebben een belang bij het accuraat houden van de gegevens in hun registratie. Het is belangrijk dat gegevens waarmee de overheid werkt juist zijn.

Centraal Meldpunt Identiteitsfraude (CMI):

- Personen die een vermoeden hebben van identiteitsfraude.
- Publieke en private organisaties: hebben er belang bij om te weten dat degene die bij (langs digitale weg) diensten afneemt, is wie hij zegt dat hij is.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Het ministerie van BZK en met name de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG), de uitvoeringsorganisatie waar de meldpunten CMI en MFO zijn ondergebracht.

- Op welke wijze ga je belanghebbenden in de verschillende fasen van het beleidstraject betrekken?

Het CMI en het MFO bestaan al. Tijdens het beleidstraject zijn de praktijkervaringen van het CMI en het MFO meegenomen.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is vermoedelijk het probleem?
- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?
- c) Wat is de omvang van het probleem?
- d) Wat is het huidige beleid en wat leren we van de evaluatie daarvan?

Identiteitsfraude of een onjuist gegeven in een (verplichte) gegevensregistratie zijn problemen die grote persoonlijke gevolgen voor burgers kunnen hebben. Het tegengaan van identiteitsfraude, het corrigeren van onjuiste gegevens in een gegevensregistratie en het ondersteunen van burgers daartoe voorziet in een dringende maatschappelijke behoefte.

Het CMI en het MFO ondersteunen burgers en bedrijven bij deze problematiek en verwerken hiervoor persoonsgegevens. Deze worden in de huidige praktijk door de melder zelf met het meldingsformulier aangeleverd. Daarbij heeft de melder toestemming gegeven om de persoonsgegevens te gebruiken voor de behandeling van de melding.

De gegevens en documenten die door de melder worden aangeleverd kunnen bijzondere categorieën persoonsgegevens bevatten. Te denken valt aan een melder die zelf informatie deelt over diens gezondheid. Een fout in een overheidsregistratie of identiteitsfraude kan zien op allerlei gegevens, en gevolgen hebben die niet vooraf te voorzien zijn. De aard van de te onderzoeken melding kan ook met zich meebrengen dat bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreffende een derde worden verwerkt.

Door het ontbreken van een zelfstandige wettelijke grondslag voor het CMI en het MFO voor het verwerken van persoonsgegevens, waaronder het burgerservicenummer en bijzondere categorieën van persoonsgegevens, zijn het CMI en het MFO beperkt in hun mogelijkheden om meldingen te onderzoeken en passende hulp te bieden. Met dit wetsvoorstel wordt de slagkracht van het CMI en het MFO vergroot door de basis voor gegevensverwerking structureel en toekomstvast te regelen. De grondslagen voor de noodzakelijke gegevensverwerking door beide meldpunten zijn gekoppeld aan de in dit wetsvoorstel vastgelegde taken die deze meldpunten vervullen. Hiermee kunnen het CMI en het MFO aangeleverde informatie verwerken en sneller benodigde informatie opvragen bij overheidsregistraties over de melder en de oorsprong van de mogelijke fout of de identiteitsfraude achterhalen.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet? (Nuloptie) Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Door het ontbreken van een zelfstandige wettelijke grondslag voor het verwerken van (bijzondere) persoonsgegevens, waaronder het burgerservicenummer, zijn het CMI en het MFO beperkt in hun mogelijkheden om meldingen te onderzoeken en passende hulp te bieden aan burgers en bedrijven. Dit heeft tot gevolg dat het niet altijd (makkelijk) is te achterhalen waar de onjuistheden zich bevinden en hoe die hebben doorgewerkt. Dit kan voor de betrokken burgers en bedrijven verstrekende gevolgen hebben.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Met dit wetsvoorstel wordt de slagkracht van het CMI en het MFO vergroot door de basis voor gegevensverwerking door beide meldpunten structureel en toekomstvast te regelen. De grondslagen voor de noodzakelijke gegevensverwerking door beide meldpunten zijn gekoppeld aan de in deze wet vastgelegde taken die deze meldpunten vervullen. Hiermee kunnen het CMI en het MFO sneller benodigde informatie opvragen bij overheidsregistraties over de melder en de oorsprong van de mogelijke fout of de identiteitsfraude achterhalen

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

SDG 16 Vrede, justitie en sterke publieke diensten

Het streven van SDG 16 is om vreedzame en inclusieve samenlevingen te bevorderen, met het oog op duurzame ontwikkeling, om toegang tot recht voor iedereen te verzekeren en om op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en toegankelijke instellingen te hebben.

Identiteitsfraude en fouten in overheidsregistraties kunnen doorwerken in allerlei facetten van het leven van degene die het betreft. De mogelijkheid om van dergelijke gevallen melding te maken en daarvoor hulp te zoeken, en vervolgens vanuit het CMI of het MFO die hulp ook krijgen, zal de getroffen personen helpen de nadelige gevolgen van de fout of fraude te mitigeren en daarmee positief bijdragen aan het welzijn van de getroffen.

- c) Zijn er specifieke randvoorwaarden en criteria die volgen uit de probleemanalyse of die te maken hebben met budgettaire of andere beperkingen?

n.v.t.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten voor beleid gegeven de probleem- en oorzakenanalyse, doelenboom en gedragsanalyse en overige informatiebronnen, zoals evaluaties van eerder beleid?

Er is geen andere optie. De mogelijkheid om (bijzondere) persoonsgegevens, waaronder het burgerservicenummer te mogen verwerken ten behoeve van het behandelen van meldingen van burgers en bedrijven, dient bij wet geregeld te worden.

- b) Wat zijn kansrijke beleidsopties voor de aangrijpingspunten?

- c) Wat is de beleidstheorie per kansrijke beleidsoptie?

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen gegeven je beleidstheorie?

Het CMI en het MFO krijgen een ruimere bevoegdheid om persoonsgegevens te verwerken, waardoor zij meldingen nog beter, efficiënter en doeltreffender kunnen behandelen.

- b) Welke verplichte toetsen zijn op jouw traject van toepassing?

Adviesaanvraag Autoriteit Persoonsgegevens en Adviesaanvraag bij het Adviescollege toetsing regeldruk.

- c) Wat is de beste analysemethode om systematisch je aannames te valideren?

Periodieke evaluatie vanuit het CMI en het MFO om het oplossingspercentage en de doorlooptijd van het aantal meldingen te vergelijken. Eventueel tevredenheidsonderzoek van melders.

Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) Beschrijf je voorkeursoptie

Wijziging van de Wet digitale overheid, waardoor de taken van het CMI en het MFO wettelijk verankerd worden. In het verlengde daarvan opstellen van uitvoeringsregelgeving.

b) Hoe beoordeel je de gekozen optie in termen van:

- [Doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#)
- Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#))
- Brede maatschappelijke impact

Deze wet voorziet in een solide, toekomstvastе grondslag voor de gegevensverwerking door het CMI en het MFO. Daarmee kunnen burgers, bedrijven en professionals beter geholpen worden bij het oplossen van eventuele problemen met hun gegevens.

Dit wetsvoorstel stelt geen nieuwe eisen aan burgers, bedrijven en professionals en leidt ook niet tot nieuwe taken. Er treden daarmee geen extra regeldrukeffecten op als gevolg van het wetsvoorstel.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden in dit voorstel?

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

In het structureel periodiek overleg tussen BZK en de meldpunten en in de periodieke rapportages zal worden meegenomen wat de gemeten effecten zijn van invoering van de wetswijziging.